

Bài 6 NGÔI NHÀ

I MỤC TIÊU

Giúp HS:

1. Phát triển kĩ năng đọc thông qua việc đọc đúng, rõ ràng một bài thơ; hiểu và trả lời đúng các câu hỏi có liên quan đến nội dung bài thơ; nhận biết một số tiếng cung vần với nhau, cũng cố kiến thức về vần; thuộc lòng một số khổ thơ và cảm nhận được vẻ đẹp của bài thơ qua vần và hình ảnh thơ; quan sát, nhận biết được các chi tiết trong tranh và suy luận từ tranh được quan sát.
2. Phát triển kĩ năng nói và nghe thông qua hoạt động trao đổi về nội dung của VB và nội dung được thể hiện trong tranh.
3. Phát triển phẩm chất và năng lực chung: tình yêu đối với người thân trong gia đình; cảm nhận được giá trị tinh thần của ngôi nhà; khả năng làm việc nhóm; khả năng nêu được thắc mắc về sự vật, hiện tượng.

II CHUẨN BỊ

1. Kiến thức ngữ văn

GV nắm được đặc điểm vần, nhịp và nội dung của bài thơ *Ngôi nhà*; nghĩa của một số từ ngữ khó trong bài thơ (*xao xuyến, dẫu hối, lanh lót, mái vàng, rạ, mộc mạc*) và cách giải thích nghĩa của những từ ngữ này.

2. Phương tiện dạy học

Tranh minh họa có trong SHS được phóng to hoặc máy tính có phần mềm phù hợp, máy chiếu, màn hình, bảng thông minh.

III HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

TIẾT 1

1. Ôn và khởi động

- Ôn: HS nhắc lại tên bài học trước và nói về một số điều thú vị mà HS học được từ bài học đó.
- Khởi động:
 - + GV yêu cầu HS quan sát tranh và trao đổi nhóm để giải câu đố (*Cái gì để tránh nắng mưa/ Dêm được an giấc, từ xưa vẫn cần?*).
 - + Một số (2 – 3) HS trả lời câu hỏi. Các HS khác có thể bổ sung nếu có câu trả lời khác.
 - + GV và HS thống nhất nội dung câu trả lời, sau đó dẫn vào bài thơ *Ngôi nhà*.

2. Đọc

- GV đọc mẫu toàn bài thơ. Chú ý đọc diễn cảm, ngắt nghỉ đúng nhịp thơ.
- HS đọc từng dòng thơ
 - + Một số HS đọc nối tiếp từng dòng thơ lần 1. GV hướng dẫn HS luyện phát âm một số từ ngữ khó phát âm (do có vần khó hoặc do đặc điểm phát âm phương ngữ của HS): *xao xuyến, nở, lanh lót, nước*.
 - + Một số HS đọc nối tiếp từng dòng thơ lần 2. GV hướng dẫn HS cách đọc, ngắt nghỉ đúng dòng thơ, nhịp thơ.
- HS đọc từng khổ thơ
 - + GV hướng dẫn HS nhận biết khổ thơ.
 - + Một số HS đọc nối tiếp từng khổ, 2 lượt.
 - + GV giải thích nghĩa của một số từ ngữ trong bài thơ (*xao xuyến*: trạng thái xúc động kéo dài (VD: tiếng chim hót làm xao xuyến lòng người); *đầu hói*: phần tường ở hai đầu nhà; *lanh lót*: âm thanh cao, trong và vang; *mái vàng*: mái nhà được lợp bằng rạ, có màu vàng; *mộc mạc*: giản dị, đơn giản; *rạ*: phần của cây lúa còn lại sau khi gặt).
 - + HS đọc từng khổ thơ theo nhóm.
 - + Một số HS đọc từng khổ thơ, mỗi HS đọc một khổ thơ. Các bạn nhận xét, đánh giá.
- HS đọc cả bài thơ
 - + 1 – 2 HS đọc thành tiếng cả bài thơ.
 - + Lớp đọc đồng thanh cả bài thơ.

3. Tìm tiếng cùng vần với mỗi tiếng *chùm, phơi, nước*

- GV hướng dẫn HS làm việc nhóm, cùng đọc lại bài thơ và tìm tiếng ngoài bài cùng vần với một số tiếng trong bài: *chùm, phơi, nước*.

- HS viết những tiếng tăm được vào vỏ.
- GV yêu cầu một số HS trình bày kết quả. GV và HS nhận xét, đánh giá. GV và HS thống nhất câu trả lời.

TIẾT 2

4. Trả lời câu hỏi

- GV hướng dẫn HS làm việc nhóm để tìm hiểu bài đọc và trả lời các câu hỏi (a. Trước ngõ nhà của bạn nhỏ có gì? b. Tiếng chim hót ở đâu hót như thế nào? c. Câu thơ nào nói về hình ảnh mái nhà?).
- HS làm việc nhóm (có thể đọc to từng câu hỏi), cùng nhau trao đổi và trả lời từng câu hỏi.
- GV đọc từng câu hỏi và gọi một số HS trình bày câu trả lời. Các bạn nhận xét, đánh giá. GV và HS thống nhất câu trả lời (a. hàng xoan; b. tiếng chim hót lảnh lót; c. Mái vàng thơm phức).

5. Học thuộc lòng

- GV treo bảng phụ hoặc trình chiếu hai khổ thơ đầu.
- Một HS đọc thành tiếng hai khổ thơ đầu.
- GV hướng dẫn HS học thuộc lòng hai khổ thơ đầu bằng cách xoá/ che dần một số từ ngữ trong hai khổ thơ cho đến khi xoá/ che hết. HS nhớ và đọc thuộc cả những từ ngữ bị xoá/ che dần. Chú ý để lại những từ ngữ quan trọng cho đến khi HS thuộc lòng hai khổ thơ này.

6. Vẽ ngôi nhà mà em yêu thích và đặt tên cho bức tranh em vẽ

- GV đưa ra một số bức tranh về ngôi nhà, giới thiệu khái quát về những ngôi nhà có trong tranh.
- GV đưa ra gợi ý để HS vẽ tranh:
 - + Em vẽ ngôi nhà vào thời điểm nào trong ngày (sáng, chiều, hay tối)?
 - + Ngôi nhà có những bộ phận gì?
 - + Có những cảnh vật gì xung quanh ngôi nhà?
 - + Em định đặt tên bức tranh là gì?
- HS vẽ ngôi nhà yêu thích vào vỏ và đặt tên cho bức tranh vừa vẽ.
- HS trao đổi sản phẩm với bạn bên cạnh, nhận xét sản phẩm của nhau.

7. Cùng cố

- GV yêu cầu HS nhắc lại những nội dung đã học. GV tóm tắt lại những nội dung chính.
- HS nêu ý kiến về bài học (hiểu hay chưa hiểu, thích hay không thích, cụ thể ở những nội dung hay hoạt động nào). GV tiếp nhận ý kiến phản hồi của HS về bài học.
- GV nhận xét, khen ngợi, động viên HS.

- GV giao nhiệm vụ cho HS tìm một bài thơ hoặc một câu chuyện về gia đình để chuẩn bị cho bài học sau. GV cũng cần chủ động chuẩn bị một số bài thơ, câu chuyện về gia đình để cung cấp thêm nguồn tài liệu đọc mở rộng cho HS.